

Maribor, 8. 10. 2017

UPORABA KVALITETNEGA, RAZKUŽENEGA SEMENA ŽIT JE PRVI UKREP VARSTVA PRED ŽIT PRED BOLEZNIMI

Prvi pomemben ukrep varstva žit pred boleznimi je uporaba **razkuženega semena**. **Deklarirano seme** nam zagotavlja sortnost, kakovost, seme prihaja na trg v originalno zaprti embalaži, opremljeno je z deklaracijo, kalivostjo, z letnico pridelave, zagotovljeno je dobro zdravstveno stanje, **seme je razkuženo**. Razkuženo seme žit preprečuje prenos določenih bolezni, kot so pšenična trda ali smrdljiva snet, pšenična prašnata snet, fuzarioze.

Razkuževanje semena – opravljajo izključno osebe, ki so v skladu s predpisi o semenskem materialu kmetijskih rastlin vpisane v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin (pravne in fizične osebe, ki pripravljajo semenski material za trg), in ki izpolnjujejo vse zahteve v skladu s predpisi o fitofarmaceutskih sredstvih, imajo na razpolago ustrezne naprave za tretiranje semena ter usposobljene delavce.

V kolikor boste sejali, doma pridelano seme, ga je nujno potrebno peljati na razkuževanje osebam, ki to opravljajo: Interkorn d.o.o Gančani - dodelava in tretiranje semena žit; Jurij Petrovič, Podvinci 8, 2250 Ptuj.

Preventivni agrotehnični ukrepi pri varstvu žit so:

- Preprečevanje razvoja samosevnih žit na strniščih;
- **Dobro in temeljito mulčenje ostankov koruznice**, zaoravanje slame in ostalih rastlinskih ostankov predposevkov;
- **Setev bolj odpornih sort;**
- Izolacija med jarimi in ozimnimi posevki žit.
- **Za preprečevanje fuzarioz (*Fusarium sp.*) se je potrebno izogibati preozkemu kolobarju s koruzo in travami.** Žita, koruza in trave spadajo v isto botanično družino trav (botanično *Poaceae*), ki jih okužujejo podobne bolezni (fuzarioze, rje, sneti) in se lahko prenašajo iz ene kulture na drugo. Pri ozkem kolobarju vključujemo vmesne posevke iz drugih botaničnih družin: kot so križnice *Brassicaceae*: kot so ogrščica, bela gorjušica, redkev ali metuljnice: detelje, inkarnatka, stročnice: krmni grah, soja, fižol ali facelija...
- **Za preprečevanje nožnih bolezni žit**, kot so črna noga žit (*Ophiobolus graminis*) in lomljivost žitnih bili (*Pseudocercospora herpotrichoides*) je **potraben širok kolobar**, tako, da si tudi ječmen in pšenica ne sledita prej kot v treh letih, ter zatiranje travnatih plevelov;
- **Za preprečevanje bolezni na ječmenu**, kot sta ječmenov listni žig (*Rhynchosporium secalis*) in ječmenova mrežava pegavost (*Helminthosporium teres*) je zraven naštetih ukrepov potrebno v kolobarju še upoštevati, **da ne sejemo ječmena za ržjo**.

Kmetijska svetovalna služba:
Marjeta Miklavc, univ. dipl. inž. kmet.,
specialistka za varstvo rastlin